

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΓΕ2000	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 / 8
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι στην Αγγλική		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση και εμπέδωση των διαδικασιών των φυσικών καταστροφών, των επιπτώσεων τους και των τρόπων αντιμετώπισής τους από τις ανθρώπινες κοινωνίες. Στα πλαίσια του μαθήματος προσφέρονται απαντήσεις σε ερωτήματα όπως:

- Ποιες είναι οι αιτίες των φυσικών καταστροφών και ποιοι παράγοντες βάζουν σε κίνηση τα αλυσιδωτά καταστροφικά γεγονότα;
- Πώς ο ανθρώπινος παράγοντας επηρεάζει την εκδήλωση καταστροφικών συμβάντων;
- Ποιες είναι οι ενέργειες και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν από τις ανθρώπινες κοινωνίες για να αποτρέψουν την εκδήλωση καταστροφών, να μετριάσουν τις επιπτώσεις τους, να προστατευθούν από αυτές ή/και να επανέλθουν το συντομότερο στις προ-καταστροφικές ή καλύτερες συνθήκες;

Ειδικότερα ο εκπαιδευόμενος αποκτά γνώσεις, δεξιότητες και τα κριτήρια που απαιτούνται για:

- την εκτίμηση του κινδύνου καταστροφής,
- την εκτίμηση των απωλειών από την εκδήλωση καταστροφικού γεγονότος,
- την άσκηση κριτικής σε υφιστάμενα σχέδια πρόληψης, ετοιμότητας, αποκατάστασης και ανασυγκρότησης και κυρίως,
- το σχεδιασμό των απαιτούμενων ενεργειών, ρυθμίσεων και της οργάνωσης των αρμόδιων φορέων για την αντιμετώπιση μελλοντικών φυσικών καταστροφών.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία (των 2 ατόμων)
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον, με την έννοια ότι απαιτούνται και αξιοποιούνται γνώσεις από διάφορες επιστημονικές περιοχές
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Άσκηση κριτικής (σε υφιστάμενες δομές και ασκούμενες πολιτικές διαχείρισης)
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Οι φυσικές καταστροφές και οι έννοιες της επικινδυνότητας (hazard) και του κινδύνου (risk)
- Τα φυσικά και ανθρωπογενή αίτια των καταστροφών
- Οι επιπτώσεις των καταστροφών και οι έννοιες της τρωτότητας (vulnerability) και προσαρμοστικότητας (resilience)
- Κατασκευαστική, γεωγραφική, θεσμική, οικολογική, κοινωνική και οικονομική τρωτότητα
- Οι περιοχές του ελληνικού και του Ευρωπαϊκού χώρου που είναι επιρρεπείς σε σεισμούς, κατολισθήσεις, πλημμύρες και δασικές πυρκαγιές
- Η τρωτότητα των ελληνικών πόλεων σε καταστροφές από σεισμούς και πλημμύρες
- Οι πολιτικές αντιμετώπισης των καταστροφών και τα σχέδια πρόληψης, ετοιμότητας, έκτακτης ανάγκης, αποκατάστασης, ανασυγκρότησης
- Παραδείγματα από την Ελλάδα, την Τουρκία, την Ιταλία, τις ΗΠΑ κ.α.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο <ul style="list-style-type: none">• Στην αίθουσα διαλέξεων• Στην παρακολούθηση των εργασιών												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση ηλεκτρονικών μέσων στις παραδόσεις καθώς και χρήση του διαδικτύου (e-class).												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"><thead><tr><th><i>Δραστηριότητα</i></th><th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th></tr></thead><tbody><tr><td>Διαλέξεις θεωρίας</td><td>339</td></tr><tr><td>Επίβλεψη εργασιών</td><td>11</td></tr><tr><td>Εργασία (εκπόνηση)</td><td>30</td></tr><tr><td>Αυτοτελής μελέτη</td><td>40</td></tr><tr><td>Σύνολο Μαθήματος</td><td>120</td></tr></tbody></table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις θεωρίας	339	Επίβλεψη εργασιών	11	Εργασία (εκπόνηση)	30	Αυτοτελής μελέτη	40	Σύνολο Μαθήματος	120
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
Διαλέξεις θεωρίας	339												
Επίβλεψη εργασιών	11												
Εργασία (εκπόνηση)	30												
Αυτοτελής μελέτη	40												
Σύνολο Μαθήματος	120												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδοι αξιολόγησης <ol style="list-style-type: none">1. Επιτυχής ανάπτυξη εργασίας σε γραπτή (έντυπη) μορφή (50%)2. Προφορική, δημόσια παρουσίαση της εργασίας (50%)												

	Τα κριτήρια αξιολόγησης περιλαμβάνονται στον Οδηγό του μαθήματος που διανέμεται σε έντυπη μορφή στην αρχή του εξαμήνου και αναρτάται και στο e-class.
--	---

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Δελλαδέτσιμας Π.Μ. (2009), Ασφαλείς Πόλεις, εκδόσεις Εξάντας, Αθήνα.
- Μπεριάτος Η. και Π.Μ. Δελλαδέτσιμας (επιμ.) (2010), Σεισμοί και Οικιστική Ανάπτυξη, Εκδόσεις Κριτική ΑΕ, Αθήνα, σελ. 389-444.
- ΕΜΠ (Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Εργαστήριο Χωροταξίας και Οικιστικής Ανάπτυξης) (1991-1995), Εκτίμηση της Πυρικής Διακινδύνευσης των Δασικών Εκτάσεων και Αντιπυρικός-Χωροταξικός Σχεδιασμός Πρόληψης-Ετοιμότητας / Μελέτη Νομού Αττικής, για λογαριασμό της ΓΓΕΤ, Αθήνα.
- ΕΜΠ (Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Εργαστήριο Χωροταξίας και Οικιστικής Ανάπτυξης) (1993-1995), Μετεγκατάσταση Πληθυσμού σε Ημι-μόνιμα Καταλύματα μετά από Σεισμό: Πολεοδομικές Παράμετροι, Κοινωνικές Επιπτώσεις και Τεχνολογία Βιομηχανικής Παραγωγής Μονάδων Κατοικίας, για λογαριασμό του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ) και της ΓΓΕΤ, Αθήνα.
- Σαπουντζάκη Κ. και Δανδουλάκη Μ. (2016), Κίνδυνοι και Καταστροφές - Έννοιες και Εργαλεία Αξιολόγησης, Προστασίας, Διαχείρισης, Heal Link, Αποθετήριο Κάλλιπος.
<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/6297>
- Σαπουντζάκη Κ. (επιμ.) (2007), Το Αύριο Εν Κινδύνω – Φυσικές και Τεχνολογικές Καταστροφές στην Ευρώπη και την Ελλάδα, εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα.
- Σαπουντζάκη Κ. (2001), Εκκένωση κτιρίων και Καταφυγή του Πληθυσμού σε Ασφαλείς Χώρους μετά από Σεισμό, Εγχειρίδιο Νο3, έκδοση του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ) και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Πρόγνωσης Σεισμών (στα ελληνικά και τα αγγλικά), Αθήνα.
<http://ecpfe.oasp.gr/sites/default/files/ekkrp.pdf>
- Alexander D. (2002), Principles of Emergency Planning and Management, Oxford University Press, Oxford, New York.
- Blaikie P, Cannon T, Davis I, Wisner B. (1994), At Risk, Routledge, London.
- Christoplos I. (2003), "Actors in Risk", in Natural Disasters and Development in a Globalizing World (Pelling M, ed.), Routledge, London.
- International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015), World Disasters Report.
- Hewitt K. (1997), Regions of Risk- A Geographical Introduction to Disasters, Addison Wesley Longman Ltd, London.
- Mitchell J.K. (1999), Crucibles of hazard: Mega-Cities and Disasters in Transition, UNU Press, Tokyo.
- Pelling M. (2003), The Vulnerability of Cities – Natural Disasters and Social Resilience, Earthscan Publication Ltd., London.
- Sjoberg L. (ed.) (1987), Risk and Society: Studies in Risk Generation and Reactions to Risk, Allen and Unwin, London.
- Smith K. (1998), Environmental Hazards, Second edition, Routledge, London.
- UN University UNU-EHS, Villagran De Leon (2006), Vulnerability: A Conceptual and Methodological Review, Publication Series of UNU-EHS, Bonn.
<http://www.ehs.unu.edu/file/get/3904>